# SEDM SVĚTEL

## AKTIVITA: HLAVA – SRDCE – SVĚDOMÍ

| | |
|---|---|
| **Anotace:** | Aktivita zaměřená na osudy židovských pamětnic za druhé světové války je určena především žákům středních odborných škol a středních odborných učilišť. Prostřednictvím části filmu *Sedm světel* si žáci připomenou životní zkušenosti žen, které přežily holokaust, a zamyslí se nad otázkami odvahy, lidskosti, svobody a odpovědnosti. Aktivita využívá princip *Hlava – Srdce – Svědomí* a vede žáky k rozlišení historických faktů, emocí a hodnotových soudů. |
| **Vzdělávací oblasti a obsahové vzdělávací okruhy:** | OV: společenskovědní vzdělávání / občanský vzdělávací základ, jazykové vzdělávání a komunikace |
| **Průřezová témata:** | OV: OVDS |
| **Klíčové kompetence:** | OV: k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí |
| **Doporučený věk:** | 15+ |
| **Cíle:** | Žáci:<br>▪ znají základní fakta o životních osudech židovských pamětnic a pronásledování Židů během druhé světové války<br>▪ dokážou pojmenovat emoce a hodnoty spojené s jejich příběhy<br>▪ se zamýšlejí nad významem odvahy, lidskosti a svobody |
| **Délka:** | 45 **min.** (včetně projekce) |
| **Pomůcky:** | ▪ **PRACOVNÍ LIST** pro každého žáka |
| **Postup:** | 1. Na úvod žáky upozorníme, že se budeme věnovat osudům šesti žen, jejichž život během druhé světové války poznamenaly hrůzy v podobě transportů a koncentračních táborů, a to v rámci projekce ukázky z filmu *Sedm světel.*<br>2. Rozdáme žákům **PRACOVNÍ LISTY** a upozorníme je, na co se mají při sledování filmu zaměřit.<br>3. Následuje **projekce části filmu.**<br>**Poznámka:** Doporučujeme projekci rozdělit do několika částí, průběžně zastavovat film a v průběhu vysvětlovat pojmy, kterým by žáci nemuseli rozumět.<br>4. Po projekci provedeme reflexi pomocí metody *Hlava – Srdce – Svědomí.* **PRACOVNÍ LIST** můžeme promítnout na tabuli. Pro zachycení a zreflektování emocí hned po ukázce začneme |

| | |
|---|---|
| | s částí **Srdce**. Vyzveme žáky, aby jedním slovem popsali pocity, které v nich film vyvolal. Nekomentujeme ani nehodnotíme jednotlivé odpovědi. Slova zapisujeme na tabuli. Pokud se určité slovo opakuje, uděláme k němu čárku. Můžeme pak vidět, jak film působil na třídu jako celek.<br>**Poznámka:** Využijte další *metody reflexe emocí* po filmové projekci.<br>5. Otázky z části **Hlava** můžeme vypsat na tabuli. Studenti na ně mohou odpovídat samostatně, případně je rozdělíme do dvojic či menších skupin a každé přidělíme jednu otázku.<br>6. Následně navážeme poslední částí **PRACOVNÍHO LISTU Svědomí**, ve které si žáci zodpoví jednotlivé otázky a poté mohou sdílet jednu myšlenku s ostatními žáky. |
| **Reflexe:** | Klíčová slova zapisujeme do tří sloupců na tabuli a společně diskutujeme: *Jak se naše odpovědi liší? Jaké hodnoty se ve filmu objevily? Jak se liší fakta od emocí a hodnotových soudů?* |
| **Poznámka:** | Aktivitu lze upravit tak, že vybereme pouze jednu scénu z filmu a necháme ji žáky reflektovat podle schématu *Hlava – Srdce – Svědomí.* |
| **Zkušenosti z praxe:** | Aktivitu jsem vyzkoušela ve druhém ročníku oboru Pedagogické lyceum, kde bylo přítomno 24 žáků. V úvodu hodiny jsem žákům představila její průběh, rozdala pracovní listy a společně jsme si prošli jednotlivé části. Následovala projekce části filmu *Sedm světel*, který se věnuje tématu druhé světové války a holokaustu. Během sledování žáci vyplňovali část Hlava. Po projekci jsme přešli k ústní reflexi, v níž měl každý žák jedním slovem vyjádřit své pocity a dojmy. Následně žáci samostatně písemně zpracovali část Srdce a v závěru sdíleli ve dvojicích své odpovědi z části Svědomí.<br>Celá lekce byla pro žáky velmi emotivní. V reflexi zaznívala slova jako „strach“ nebo „bezmoc“. Mezi nejsilnější momenty filmu žáci řadili především odloučení matek od dětí, selekci a bezmoc spojenou s nemožností zachránit vlastní matku. Silně na ně zapůsobily také scény spojené s Josefem Mengelem a vražděním dětí. Zaznával rovněž obdiv k návratu do Osvětimi.<br>Lenka Řezáčová, Střední pedagogická a zdravotnická škola v Krnově |

## 🧠 Hlava (fakta)

**Co jsem se dozvěděl/a?**

- O jakých koncentračních táborech se ženy zmiňují? Znáte nějaká další místa, kam byli během druhé světové války transportováni Židé?
- Jak vypadal život v terezínském ghettu? Jak ženy mluví o jídle a kultuře?
- Čím museli lidé projít po příjezdu do polského koncentračního tábora? Kdo dohlížel na první vstup do tábora?
- Co se stalo s lidmi, kteří byli vybráni na okamžitou smrt?

## ❤️ Srdce (emoce)

**Co jsem při filmu cítil/a?**

- Jaké emoce ve vás film vyvolal?
- Který moment vás nejvíce zasáhl? Proč?

## ⚖️ Svědomí (hodnoty)

**Co to pro mě znamená?**

- Které hodnoty podle vás pomáhaly lidem v koncentračních táborech zvládnout těžké životní situace? Která z těchto hodnot je důležitá i pro vás?
- Jaké to může být, když člověk patří k menšině a většina lidí ho kvůli tomu odmítá nebo mu nerozumí? Co může člověku v takové situaci pomáhat?
- Co může člověk udělat, když vidí nespravedlnost nebo nenávist vůči druhým lidem?